TMISOARA-TEMESVÁR, X. ÉVF. 31. SZÁM ÁRA 3 LEI SZOMBAT, 1934 FEBRUÁR 10

Déli Hirlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
SZENTGYÖRGY-TÉR 4. TEL. 2-52

A végrendelet

rehajtójának mondotta magát Tatarescu
isztelnök, amikor a király megbizásá-
h kormányalakitást vállalta. Azt a poli-
végrendeletet akarja végrehajtani,
lyet a meggyilkolt kormányfő hagyott
ségként párthiveire. A liberális párt ha-
nányai közé tartozott, hogy ellenzéki
an is ugy dolgozott, mintha kormányon
e. Azt jelenti ez, hogy nem fecsérelte
et választási rendszerünk folytán amugy
látástalan és meddő parlamenti harcok-
nem a párt kebelén belül a parlamenti
ztságok mintájára alakitott szakosztá-
ban külön megvitatta az egyes javasla-
t és időszerü kérdések rendezése érde-
n önálló javaslatokat is készitett. Ezek
mészetesen nem kerültek a párttal szem-
ellenzéki parlament elé, hanem csak fel-
ültséget jelentettek a hatalomnak bár-
y pillanatban való átvételére. Ez a ko-
munka és felkészültség tette kormány-
essé akkor is, amikor az egyes ország-
vési választások után sokszor hirmondó
ig maradt belőlük a kamarában. A sze-
usban ugyanis a jogszerinti szenátorsá-
révén mindig volt megfelelő képviselete.
utóbb éveken át volt ellenzékben a libe-
s párt és ezen idő alatt bizonyára szintén
gozott és előkészitette olyan tervek meg-
sitását, amelyek aktualitását kormány-
tása adja meg. Bennünket az általános
keken tul különösen az a koncepció ér-
l, mely a kisebbségi kérdés rendezésére
yul. Az elhalt Duca nyilatkozataiból
állapitható volt, hogy komolyan gondol
sebbségek helyzetének tisztázására és
statható volt az is, hogy régi és uj
ogása között óriási a különbség. Mig az
eriumváltozás utáni első évtizedben a
bbségi nemzetek legfeljebb arra voltak
hogy kortescélokat szolgáljanak, addig
a, majd most Tatarescu fokozott figye-
ben részesiti őket és fontos tényezőnek
ősiti az ország ujraépitési munkájában.
almas lépés volt ez és sokáig tartott,
g megtörtént ezen tény felismeréséig.
almas és talán a legnehezebb, mert az
z hagyományos mentalitás megváltozta-
lehetett csak előidézője. Az igazság és
kségszerüség felismerésétől a konzekven-
levonásáig az ut már sokkal rövidebb.
vall az a tény, hogy a miniszterelnök
nap előtt a Magyar Párt vezetőivel folyt-
ott megértő tárgyalásokat, tegnap pedig
ászok megbizottainak tett igen kon-
ns kijelentéseket. Hogy a kisebbségi
ek előbbrevitele most már ne maradjon
a deklarációk innenső partján, hanem
püljön a híd, mely az elméletek ingová-
iról a valóság szilárd földjére visz, nagy-
ben és legelső sorban a kisebbségi párto-
mulik. Nekik kell a békeszerződésekben,
si egyezményben és az alkotmányban
sitott jogokat, azok kisebbségi vonat-
sait, programatikus egységbe foglalni
törvény és jog érveivel alátámasztva a
mány elé juttatni. És talán ez lehetne
oly alkalom arra, hogy a romániai ma-
rság, mint számban is legtekintélyesebb
bbség, felajánlja együttműködését a
i kisebbségnek mindazon kisebbségi kér-
ekben, amelyek általános érvényü rende-
lehetséges csak. Mert lehetetlen és
t elképzelhetetlen is, hogy például a
lvhasználati jog terén a magyarok más
rálás alá kerüljenek, mint a szászok,
bok vagy bolgárok. Meggyőződésünk, ha
ben a csak egységesen és egyformán
rendezhető ügyekben egységesen és közö-
sen járnak el, ugy meggyorsitják a kivánsá-
gok és követelések realizálását, amiből vi-
szont az a felismerés fakadhat, hogy a ki-
sebbségek együttműködése bizonyos esetek-
ben nemcsak kivánatos, hanem szükséges és
hasznos is. Ebből pedig a továbbiakban
olyan előnyök származhatnak, amelyek be-
következésének lehetőségét eleve elvetni,
nem volna sem politikus sem taktikus. Az
alap a miniszterelnökkel kezdett tárgyalá-
sokkal megteremtődött. Csak reá kell lépni.

Dollfuss budapesti nyilatkozata

A független és szabad Ausztria komolyan veszi a maga feladatát a béke biztositása terén

Dollfuss osztrák szövetségi kancellár magyarországi látogatását az összes budapesti lapok nagy cikkekben méltatják és a két szomszédos állam szempontjából a látogatásnak nagy fontosságot tulajdonitanak. Megállapitják, hogy ezek a tárgyalások kihatással lesznek nemcsak Ausztria és Magyarország, hanem Középeurópa gazdasági életére nézve is. A bécsi lapok hasonló modorban irnak és kiemelik azt a végtelen szivélyességet és barátságot, amellyel Dollfuss kancellárt már a magyar határon fogadták és amely vendégszeretet Budapesten óriásivá csucsosodott ki.

Dollfuss tegnap délelőtt folytatta tanácskozásait Gömbös miniszterelnökkel és a kormány több tagjaival, majd kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál, aki ebéden is vendégül látta.

Rajta kivül résztvett az ebéden a budapesti osztrák követ, Gömbös miniszterelnök, Imrédy Béla pénzügyminiszter, Kállay Miklós földmüvelésügyi miniszter, Nelky Jenő bécsi magyar követ és több más előkelőség.

Az osztrák kancellár tegnap Gömbös miniszterelnöknek, Imrédy pénzügyminiszternek és Nelky bécsi magyar követnek a nagy arany diszérmet adományozta a szalaggal, Apor Gábor követségi tanácsosnak a nagy arany diszérmet a csillaggal, ezenkivül más kitüntetéseket is osztogatott.

Horthy Miklós kormányzó Dollfussnak a magyar érdemrend nagykeresztjét adományozta, azonkivül kitüntette kiséretének több tagját is.

Az osztrák-magyar tárgyalásokról, amelynek egy részébe belevonták Colonna budapesti olasz követet is, hivatalos közleményt adtak közre. A közlemény szerint a tárgyalások során politikai és gazdasági kérdésekről volt szó és a tárgyalások eredményével mindkét állam képviselői meg vannak elégedve Teljes egyetértés uralkodik gazdasági és politikai téren a két ország között és leszögezték, hogy ebeli politikájukat tovább is az eddigi irányban folytatják.

Este hat órakor Dollfuss a budapesti osztrák követségen fogadta a Magyarországon élő osztrákok küldöttségét.

A kancellár üdvözölte honfitársait és ismertette velük budapesti utjának céljait. Azután ecsetelte előttük az osztriai helyzetet és leszögezte, hogy még sok nehézség van ugyan, azonban bizonyos, hogy a javulás elkövetkezik. Szólt az osztrák-német feszültségről is, majd ecsetelte a külföldön élő osztrákok kötelességeit. Végül hangsulyozta, hogy Ausztria komolyan veszi a maga feladatát, amelyet mint német államnak teljesitenie kell és mindent megtesz függetlenségének és a békének biztositására.

Dollfuss tegnap este tizenegy óra é negyven perckor visszautazott Bécsbe.

Ma megalakul a francia kormány

Lecsendesedett a párisi utca

és ma már Doumergue kormányalakitását várják, aki rendkivüli hatalmi jogokat kapott

Páris utcáin nem szólnak már a gépfegyverek, sem a puskák. Az utcákon még ott járnak a katonai készültségek, azonban a tüntetők már lecsendesedtek. A tüntetők közül vagy hatvanan élettelenül feküsznek a boncoló termek hideg márványasztalain, sok százan hánykolódnak sebesülten a kórházak ágyain, még többen gubbasztanak a fogházak priccsein, a többiek pedig egyelőre elvonultak a fegyveres hatalom elől. Hivatalosan azt hirdetik ugyan, hogy a zavargásokat sikerült véglegesen elfojtani, azonban ez még kérdéses.

Közben folynak a tárgyalások az uj kormány megalakitására vonatkozólag. Doumergue volt köztársasági elnök személye ál előtérben.

Benne bizik Lebrun elnök és megbizik benne a nép is.

A tegnap reggeli lapok arról számolnak be, hogy nemcsak Párisban, hanem a legtöbb vidéki városban is nagy tüntetések voltak és számos helyen fajultak el ezek a tüntetések véres utcai harcokká. Különösen Nantesben, Nancyban, továbbá Marseilleben voltak igen véresek ezek az utcai tüntetések.

A baloldali lapok cikkei azt is irják, hogy fascista mozgalom puccsot akart végrehajtani, azonban a kisérlet összeomlott.

A csütörtöki nap folyamán sehol nem került már a sor az utcai harcokra.

Doumergue, aki Toulouseban tartózkodott és akivel eddig Lebrun köztársasági elnök csak telefonon érintkezett, tegnap délben megérkezett Párisba. Jövetelét az ujságok már a délelőtt folyamán hirül adták, aminek a következménye az volt, hogy a pályaudvaron tizezrekre menő tömeg fogadta az agg politikust, akit nagy ünneplésben részesitettek. Doumergue azonnal az elnöki palotába ment, ahol tanácskozott Lebrun elnökkel.

A tanácskozások után közhirré tették, hogy Doumergue véglegesen vállalkozott a kormányalakitásra.

Ez a hir általános megelégedést keltett Ugy tudják, hogy Lebrun elnök Doumerguet rendkivüli hatalmi joggal ruházta fel. Ez volt az egyik feltétele annak, hogy Doumergue a kormányalakitást elvállalta.

Doumergue tegnap délután nyomban megkezdte tanácskozásait a különböző politikusokkal. Ezek a tanácskozások a késő éjjeli órákig huzódtak el és valószinünek tartják, hogy Doumergue-kormánya mára megalakul.

Doumergue reméli, hogy a miniszterek az esküttétel után már ma délben elfoglalhatják hivatalukat.

A párisi utca tegnap este normális volt. Sehonnan nem jelentettek zavargásokat és a karhatalomnak sehol nem kellett közbelépni.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A magyar irodalom mély gyásza

Elhallgatott örökre a nagy mesemondó, lehullott a magyar irófa termékeny ága: Móra Ferenc tegnap reggel Szegeden meghalt

Szente Lajos tanitó ur Félegyházán 1886 december elején az első elemiben kihirdette:

— Gyerekek, karácsonykor az ótemplomban ünnepély lesz. Verset irtam és ezt a verset el kell szavalni. Többen fogjátok tanulni és aki legjobban tudja, az mondja el.

Ki is osztotta a verset vagy öt példányban. Csupa gazdag emberek gyerekeinek adta. Megkezdődött a tanulás. Naponta az előadás végén a fiukkal együtt tanulta a verset a tanitó ur. Nehezen ment. Nem igen férőztek be a rigmusok a kun koponyákba. Eljött a karácsony előtti nap is és az öt fiu közül egy se tudta hibátlanul a verset. Szente tanitó ur a haját tépte. Akkor egy vézna, fehérképü, rongyos fiu nyujtogatta az ujjait.

— Mit akarsz? — kérdezte bosszusan Szente Lajos.

— Tanitó ur kérem, tudom a verset!

És meg sem várta, hogy a tanitó biztassa az elmondásra, ugy elmondta azt, mint a vizfolyás.

Móra Ferenc volt ez a kisfiu, egy szegény, földhözragadt foltozó szücsnek, Móra Mártonnak a gyereke. És bizony a karácsonyi ünnepélyen az ótemplomban Móra Ferenc mondotta el Szente tanitó ur versét. Ott is pompásan ment a dolog. Csak éppen az történt, hogy Szente tanitó ur döcögős verslábait, zörgő rimeit kijavitotta. Akaratlanul, önként történt ez. Ez volt Móra Ferenc első nyilvános szereplése.

Ettől azonban kedvet kapott maga is a versfaragásra. Elemista korában irta már a verseket. Az elemi iskolai könyvek mellett pedig sokat olvasott. Minden nyomtatott betüt, ami eléje került, falt. Nem válogatott. Végigolvasta az álmoskönyvet, Genovéva történetét és a naptárt, amelybe az apja, Márton bácsi, ugráió betükkel irta bele, hogy „aki eztet a kalendáriumot elviszi, az vissza is hozza, mert ha vissza nem hozza, pofozza meg édesapja, a tavalyi is ugy veszett el, egye meg a fekete fene".

A tanuláson, versfaragáson és olvasáson kivül pedig más dolga is volt Ferkónak. Reggel öt órakor talicskán a Daru-utcából bogárhátu friss kenyeret kellett a piacra vinni. Édesanyja ugy pótolta az apjuk subafoldozásának gyér jövedelmét, hogy éjek éjszakáján kenyeret sütött és azt árulgatta a piacon. Ferkó talicskázta ki a kenyeret, addig édesanyja rendet penderitett a házban és a ház körül és aztán kifutott a piacra, ahol akkorára már Ferkó is ott volt a kenyerekkel.

Nehéz, keserves volt Ferkó élete az elemiben, de még bajosabb a gimnáziumban. Pedig ő volt ott is a legjobb tanuló. Első gimnazista korában már Ribáry nagy történelmi könyveit olvasta, a másodikban pedig Flammarion népszerü csillagászattanát. A magyar költőket mind ismerte. Ha bárki valami versrészletet idézett előtte, tüstént megmondta: ki irta és mi a vers cime. Az önképzőkörben is remekelt verseivel. Akkor még nem gondolta, hogy prózairó lesz. Tandijmentességgel és kölcsönkapott tankönyvekkel keresztülverekedte magát a gimnázium nyolc osztályán. Azonban a ádáz küzdelem csak akkor kezdődött. Egyetemre ment. Beiratkozott filozopternek. Hazulról nem kaphatott egy fillért sem. Tanitott rossz tanulókat, korrektornak állott be lapokhoz, éhezett, télen-nyáron egyetlen ruhája volt és a legcsikorgóbb hidegben is csak lenge felöltő volt rajta. De megszerezte a tanári oklevelet.

Boldog volt, amikor segédtanárnak nevezték ki Felsőlövőre. Akkor jött azonban rá, hogy a tanári katedra nem neki való. Saját maga vigasztalására cikkeket és novellákat kezdett irogatni. Itt-ott meg is jelentek azok. Tetszettek. Mikor vége volt a tanévnek, meghivták a Szegedi Naplóhoz munkatársnak. Otthagyta a tanári pályát és ujságiró lett. Azóta is Szegeden maradt. Felelős szerkesztője lett a Szegedi Naplónak, majd otthagyta a szerkesztői iróasztalt, mert megválasztották a kulturpalota és a Somogyi-könyvtár igazgatójának. Ugyanabban az időben már vetekedtek irásaiért a pesti lapok és a kiadók. Egymásután jelentek meg könyvei. Regényeiben és novelláiban — verset már régen csak ritkán irt — nagyszerüen rajzolta meg a magyar parasztot. Zamatos, alföldi nyelvezete, szelid humora, ragyogó stilusa, mesekészsége, képzeletének gazdagsága voltak kiváló sajátosságai Móra Ferenc irodalmi munkáinak. Pedig az iráson kivül most is rengeteg dolga volt: rendben tartotta a könyvtárt és a kulturpalotát, régészeti ásatásokat végzett, felolvasásokat tartott. Még csak az elmult héten beszélt a budapesti rádióban is.

Az ősszel sulyos beteg volt. Felgyógyult és most rövid szenvedés után tegnap reggel váratlanul meghalt. Szeged város a maga halottjának jelentette ki. Szombaton délelőtt temetik a kulturpalota előcsarnokából. A szertartást Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök végzi. Szeged népe nevében a polgármester bucsuztatja. Bucsuztatni fogja a szülővárosának, Félegyházának polgármestere is. Bucsuztatják a Petőfi, Kisfaludy, Dugonics Társaságok, amelyeknek tagja volt. És néma részvéttel bucsuzni fog tőle, a legnépszerübb jelenkori magyar irótól, a magyar olvasóközönség is. A magyar irodalom fájának lehullott egyik legtermékenyebb ága.

Kubán Endre.

Ha szép akar lenni,
használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliomtejszappant, liliompudert, 3 szinben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszertárában a „Fekete Sashoz" Belváros, Szent György-tér
!

A rokkant őrnagy nyugdija

ügyében a biróság kimondotta, hogy nem köteles pénz helyett adóbonokat elfogadni

Bugariu Konstantin aradi rokkant őrnagy még tavaly az aradi járásbiróságon pert inditott az állam és a nyugdijpénztár ellen hat hónapi nyugdijhátraléka miatt. A járásbiróság tárgyalásán az állam jogtanácsosa azzal érvelt, hogy az ügy a közigazgatási hatóság elé tartozik. A járásbiróság elutasitotta a pergátló kifogást és Bugariu őrnagy meg is nyerte a pert, ami ellen az állam felebbezett és az ügy az aradi törvényszék elé került. A törvényszéki tárgyaláson az államügyvéd rámutatott arra, hogy nem tanácsos ebben az ügyben a rokkant őrnagy javára itéletet hozni, mert ezután a nyugdijasok százai perelnének és tönkretennék az államot. Hangoztatta azt is, hogy megjöttek az adóbonok, tehát fogadja el az őrnagy azokat. Ezzel szemben az őrnagy jogtanácsosa kifejtette, hogy Bugariu harminc éven keresztül készpénzben fizette nyugdijilletékét és ezért nem kötelezhető, hogy a készpénze helyett adóbonokat fogadjon el. A törvényszék is erre az álláspontra helyezkedett és jóváhagyta a járásbiróság itéletét. Az itélet ellen az állam képviselője semmiségi panaszt nyujtott be és igy végső fokon a temesvári itélőtábla fog dönteni.

A nyomor frontján járt a város első polgára és megdöbbentő képet látott a nélkülözésről, a tömeglakások inségéről

Coman Ágoston főpolgármester, mint jelentettük, foglalkozik a kolduló gyermekek problémájának megoldásával. A főpolgármester elhatározta, hogy lehetőleg gondoskodik ezekről az éjszakánként a vendéglőket és kávéházakat végigkéregető gyermekekről, akik rongyos ruhában, dideregve járják az utcákat. A kérdés tanulmányozása során a főpolgármester végiglátogatja a városban levő nyomortanyákat és tömeglakásokat. Tegnap három szegény családot látogatott meg a főpolgármester és tapasztalatairól lapunk munkatársa előtt a következőket mondotta:

— A gyárvárosi Indóház-ut egyik fatelepe mellett roskadozó viskóban egy román asszonyt találtam 8 apró gyermekkel, a legkisebbik hét hónapos, a legnagyobb pedig tizenegy éves. Az apa, aki évek óta munkanélküli, nemrég elkeseredésében segédkezett egy libalopásban. Rajtakapták és másfél évi fogházra itélték. A családja azóta még jobban éhezik és fagyoskodik. A Kunz-telepen két családot látogattam meg, — folytatta szavait a főpolgármester — egy magyart és egy románt. Mindkét helyen nyolc-nyolc gyermek van. A magyar anya nyolc gyermekével együtt az ágyban volt. Szorosan egymáshoz simultak, hogy igy melegedjenek, mert kunyhójukban, amelyet csak fantáziával lehet emberi lakásnak nevezni, egész télen át ismeretlen volt a fütés. Borzalmas viszonyokat találtam a Kunz-telepi román családnál is, ahol az apa nyomorék, az anya beteg, a gyermekek pedig mezitlábasak és félig meztelenek.

A főpolgármester mindhárom családnak egyelőre a sajátjából adott segélyt és visszatérve a városházára intézkedett, hogy ezeket a családokat felvegyék a város által segélyezettek lajstromába. A főpolgármester a nyomortanyákon végzett látogatásáról szóló beszámolóját azzal végezte be, hogy most már érthető, miért küldi sok inségeskedő szülő gyermekeit koldulni.

A dupla fenekü papirkos[ár]

árulója lett egy messzeágazó csempészésnek

A monopolhivatal hosszas nyomo[zás] után messze elágazó csempészetet lep[lez]ett le. A monopolügynökök már rég[i] idő óta jelentették, hogy Temesvár[t] feltünően sok osztrák cigarettát füs[töl]nek el anélkül, hogy tudták volna[,] hozta a külföldi cigarettákat forgal[om]ba. A nagy eréllyel folytatott nyomo[zás] érdekes eredménnyel végződött. A n[yo]mok Kovács Katalin belvárosi la[ká]sába vezettek, ahol váratlanul házku[ta]tást tartottak. Az asszony taga[dta,] mintha csempészekkel állana össze[köt]tetésben és a házkutatás is már-m[ár] eredménytelenül végződött, amikor egyik tisztviselő a szobában levő pa[pir]kosarat vette beható vizsgálat alá. [Ek]kor kiderült, hogy a papirkosárnak d[up]la feneke van és ott 3000 darab gyu[jtó]ba való tüzkövet rejtettek el. A ház[ku]tatást végző közegek erre a többi bu[tor]darabokat is megvizsgálták és az é[jjeli]szekrényben is dupla fenék között uj[abb] cigarettákat találtak. Kovács Kat[alin] ezenkivül a padló alatt ugyancsak cs[em]pészárut tartogatott és az ujabb rejt[ek]helyen még százötven osztrák cigare[ttá]ra bukkantak. Az asszonyra a hely[szí]nen 609.000 lei birságot vetettek [ki,] amely büntetés fogházbüntetésre is változtatható. A monopolhivatalban [bi]zonyosra veszik, hogy az asszony cs[em]pészekkel állott összeköttetésben.

Hajsza indult meg

a resicai kórház igazgató-főorvosa ellen

Az egészségügyi minisztérium t[öbb] feljelentés alapján vizsgálatot indit[ott] Popovici János dr. a resicai munk[ás]biztositó pénztár kórházának igazg[ató]főorvosa ellen. A feljelentésekben a[zzal] vádolták a főorvost, hogy a kórház p[or]tását sofförként is használta, ezenk[ivül] idegen személyeknek engedélyt adott [ar]ra, hogy a kórházban lakjanak, tud[ott] arról is, hogy a kórház ápolónőjét a [sa]ját szanatóriumában is dolgoztatja é[s a] szanatórium részére kórházi eszköz[öket] és gyógyszereket is felhasznált. A v[izs]gálat lefolytatásával Dona vezér[fő]ügyelőt bizták meg, aki váratlanul R[esi]cán termett és meginditotta a vizsg[ála]tot. Ennek során megállapitotta, hogy [a] kórház portása csak rövid ideig tel[jesi]tett soffőri szolgálatot és pedig az[ért,] hogy a főorvost az autóvezetésben k[ikép]pezze, mivel a főorvos lakása három [ki]lóméternyire van a kórháztól. Am[i az] ápolónőt illeti, a törvény megeng[edi,] hogy az szabad idejében a magáng[yakorlatban] végrehajtott mütéteknél [köz]remüködjék, amennyiben ezért külön [dí]jazásban részesül. A kórházi eszk[özök] és gyógyszerek használatának v[ádja] szintén megdőlt, mert kiderült, hog[y a] feljelentők ezzel a váddal a főorvos [állá]sát akarták megrenditeni. A főorvo[st a] vizsgálat teljes mértékben rehabilit[álta] és Popovici János továbbra is a kór[ház] élén marad.

Erő, szépség, hosszu éle[t]
Akarsz tartós fiatalságot, — ragy[ogó] boldog öregkort? Akkor ügyelj any[ag]cserédre és igyál naponta:
mate ombo
nemesteát, mely vért frissit, regenerál[ja] állandóan megőrzi szervezeted rugany[os]ságát.
„OMBO", Vezérképviselet: Timişo[ara] Str. Bonnaz 21. Kérjen ingyenkóstol[ót]

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

A választási visszaélések visszhangja

Ingerült légkörben változatlan hevességgel folyik a parlament mindkét házában a mandátumok igazolási vitája

kamara tegnap délután is folytatta andátumok igazolási vitáját. Az ülés lehetősen viharos légkörben folyt le. rgyalást Biharmegye választásának nytelenitésével kezdték.

erbici lupista ismerteti pártjának nióját és kéri a választás megsemmisét. Felsorolja, hogy a választáson visszaélés és szabálytalanság tör-.

osoiu Tibériu liberális válaszolt és igezi, hogy a liberális párt Biharban y népszerüségnek örvend és ez a mavázata a választás sikerének.

A kamara többsége a bihari választást igazolja és áttér a Tutova-megyei választás tárgyalására.

aducanu nemzeti parasztpárti z heves támadást a kormánypárt vástási rendszere ellen és kifejti, hogy g a liberális párt politikai szónoklan a parlamentárizmust védi, addig yakorlatban a tömegeket a parlamenzmusból kiábránditja. Azután beszél ól, hogy a nemzeti parasztpárt, ami kormányon volt, a választások szaságát teljes mértékben biztositotta. liberális párt ennek éppen az ellenkeőt teszi.

Jamandi belügyi alminiszter: Az önök ötéves kormányzása a népet alaposan kiábránditotta önökből.

aducanu: Az a két tökéletesen adon végbement választás, amelyet lytattunk, erkölcsi alapot ad nekünk berálisok választási rendszerének elsére.

amandi: Az 1928-ban lefolytatott asztások szabadok voltak, azonban az k 1932. évi választásáról jobb nem zélni.

Manulescu-Strunga alminiszRoman-megyében az önök pártja esen összeomlott. Ennek bizonysága hogy az önök községi tanácsosai is a mánypártra szavaztak.

aducanu: Manolescu-Strunga tvett a legvéresebb választási visszaben, igy tehát legkevésbbé van joga zélni.

Manolescu-Strunga mosolyoggegyint a kezével.

aducanu felsorol egész sereg váztási visszaélést és kéri a választás gsemmisitését.

Udita lupista szintén a tutavai váztásokról beszél és különösen Sionescu kormánypárti képviselőt adja.

elomir nyugalmazott tábornok mánypárti képviselő szerint a válaszok Tutova-megyében tiszták voltak.

pineanu nemzeti parasztpárti lkedik szólásra, azonban alig fog a beszédbe, mikor a kormánypárt zéről feléje kiabálnak:

— Maga csaló! Maga eladta az ezred marháit.

Nagy zaj támad az ülésteremben és elnöknek csak nehezen sikerül a renhelyreállitani. A többség azután igaa a tutovai választást.

szenátus csütörtök délutáni ülésén D. R. Joanitescu kifogásolta az előző ülés jegyzőkönyvét, mert szerinte abban olyan megyék választásának igazolásáról is szó van, amelyeket nem is tárgyaltak.

Alimenisteanu korelnök visszautasitja ezt az állitást és kijelenti, hogy Joanitescu, ugylátszik nem figyelt eléggé az előző ülésen, mert a kifogásolt megyéket valóban igazolták.

Visszautasitja a hamis és alaptalan rágalmak gyártását.

Azután áttérnek a Cahul-megyei szenátorválasztásokra.

D. R. Joanitescu több választási visszaélést sorol fel és elmondja, hogy Cengoli község birájává a liberálisok egy Nicisor nevü rovottmultu betörőt neveztek ki. Fényképet mutat fel, amely Nicisort láncra verve, csendőrök között ábrázolja.

Ez az ember — folytatta szavait Joanitescu — uszitotta a csendőröket Ruinsci tábornok, a Vitéz Mihály-rend tagja ellen.

Erre a kijelentésre a teremben óriási zaj támadt. A levegőben sértő kijelentések röpködnek. A liberálisok részéről tiltakozó kiáltások hangzanak, amelyekre Joanitescun kivül Costachescu és Gafencu is riposztoznak.

A szenátus azután Cahul-megye választását igazolja.

Elcsapják a nemzeti szocialisták szász vezérkari főnökét és helyreáll a szászok táborában a béke

Két hét előtt — mint arról a Déli Hirlap beszámolt — az erdélyi szászok táborában szakadás állott be. A szász néptanács Nagyszebenben gyülést tartott, amelyen a szász nemzeti szocialisták olyan sértően viselkedtek a szász többséggel szemben, ami Glondys püspököt, Roth Hans Ottó képviselőt és a többi, régi alapon álló szász politikust arra késztette, hogy a néptanácsból kivonuljon. Azóta állandóan folytak a békitési kisérletek, amelyek most végre eredménnyel jártak. Roth képviselő és a csoportjához tartozók azt követelték, hogy Fabricius, a szász nemzeti szocialisták erdélyi vezetője, távolitsa el vezérkari főnökét, Gust Waldemárt, aki tulajdonképpen a szakadás okozója volt. Fabricius most ebbe bele is egyezett és Gust a közel jövőben nemcsak a szász nemzeti pártból távozik, hanem elhagyja Erdélyt. Gust Waldemar Németországba vándorol ki, ahol az ottani hitlerista mozgalomban fog elhelyezkedni. Ezzel a szász néptanácsban az egység ujra helyreállott.

Glondys Viktor dr. szász püspök és Roth Hans Ottó képviselő egyébként megjelentek Tatarescu György miniszterelnöknél, akivel ismertették a német kisebbség kulturális, gazdasági és politikai kivánságait. A miniszterelnök biztositotta őket, hogy a kisebbségekkel szemben a legteljesebb jóakaratot tanusitja és állandó összeköttetést kiván velük teremteni, hogy a kisebbségi problémák megoldása minél tökéletesebb legyen. A miniszterelnök végre arra kérte a szászok két vezetőjét, hogy kivánságaikat memorandumban foglalják össze.

Huszonnyolc gránátsérüléssel uszta meg a háborut, itthon elesett az italmérési engedélyért folytatott nehéz küzdelemben

Gartner Károly gránátszilánktól származó huszonnyolc sérüléssel tért vissza a háboruból. A hadirokkant sok mindenfélével kisérletezett, mig azután 1928-ban a Gyárvárosban vendéglőt nyitott, hogy családja megélhetését biztositsa. Az italmérési engedélyek megszerzésére azonban egész vagyona rament, mert azok hatvanötezer leiébe kerültek. A vendéglő megnyitása után Gartner a várost környező egyik telepre hurcolkodott és ezért az italmérési engedélyét is az uj helyiségére akarta átiratni. Ez különben csak formaság, de Gartnertől a pénzügyigazgatóság egyik felfüggesztett tisztviselője ezért mégis negyvenezer leit követelt. Gartnernek nem volt már pénze és igy az átiratás elmaradt. Gartner azt hitte, hogy joga csorbitatlan és a telepen is tovább vezette a korcsmát. Az egyik pénzügyőr azonban megtudta, hogy az italmérési engedély nincsen rendben és erről jegyzőkönyvet vett fel, majd a korcsmárosra ötezer lei birságot vetett ki. A büntetés ellen Gartner a törvényszékhez felebbezett, amely tegnap foglalkozott az üggyel. A tárgyaláson Gartner felesége jelent meg, aki nyugták tömegével igazolta, hogy ugy az állami adókat, mint a községi illetékeket pontosan fizetik. A vendéglővel kapcsolatosan naponta nyolcvanhat lei kiadásuk van különböző illetékek fejében, de bevételük sokszor csak negyven leit tesz ki. A törvényszék azután megállapitotta, hogy az italmérési engedélyek a pénzügyi közeg mulasztása folytán nem kerülhettek átiratásra. A tárgyalási elnök helytelenitően nyilatkozott arról a bánásmódról, amelyben az italmérési engedélyeket kérő vendéglősöket részesitik. Azonban mégis elutasitotta a biróság Gartner felebbezését, mert a törvény ezt igy irja elő.

A törvényszéknek ez a tanácsa még számos monopolügyet is tárgyalt és ezek során Micu Arzén dr. tanácselnök kijelentette, hogy bizonyos visszás esetekre a pénzügyminisztérium figyelmét is fel fogja hivni. A törvényszék egyben felfüggesztette a büntetések behajtását is, azzal az indokolással, hogy a felek saját hibájukon kivül nem szenvedhetnek anyagi károkat.

JÓ KÖZÉRZET

életkedv, az egészség jele;

ROSSZ közérzet

idegesség, igen gyakran

rendetlen széklet

következményei

Amikor valaki rosszkedvü, ingerlékeny, azt szokták róla mondani, hogy „székrekedése van". Ez a kifejezés annyira általános, hogy azzal jellemzik a rosszkedvü, ingerlékeny, haragos embert — és teljes joggal! Mindenki ismeri a székrekedés kellemetlen következményeit, de kevesen vannak, akik a legelső tünetnél küzdenek ellene. A mérges anyagok teljes és könnyü kiválasztása az egészség fő kelléke. A belek azonban nem teljesithetik kellő mértékben és mindenkor kötelességüket, de az

ARTIN

megerősiti a beleket, arra készteti őket, hogy fájdalommentesen, természetesen válasszák ki a mérges anyagokat.

Ára: Lei 20.– 33.– 88.–

Dr. Wander r.-t. üzemek készitmény

Uj tetőzetet kap a gyárvárosi katolikus templom

Tegnap délben Fehér Kristóf dr. nyugalmazott tanácselnök és Rech K. Géza apátplébános vezetése alatt a gyárvárosi római katolikus hitközség ötven tagu küldöttsége jelent meg a városházán Coman Ágoston főpolgármester előtt. A küldöttség előadta, hogy a gyárvárosi Coronini-téri katolikus templom bádogtetőzete annyira megrongálódott, hogy az már a tetőszerkezetet és a falazatot is veszedelemmel fenyegeti. Az esővíz és az olvadó hó leve ugyanis keresztülcsurog az oxidálás következtében tönkrement bádogon. Tekintettel arra, hogy a hitközség nem rendelkezik a kellő anyagi eszközökkel, kéri a küldöttség a várost, hogy a templom uj tetőzetének elkészitésében segitségére legyen. Coman Ágoston főpolgármester a legteljesebb jóakarattal hallgatta meg a küldöttség előadását és válaszában kijelentette, hogy a város a kérelmet teljesiteni fogja. Utasitja majd a városi mérnökséget, hogy a templomot vizsgálja meg és a segélyösszeg nagyságára vonatkozólag tegyen részletes jelentést. A főpolgármester megemlitette azt, hogy Pacha Ágoston püspökkel történt legutóbbi találkozása alkalmával hangsulyozta, hogy a templomok és iskolák sorsát mindenkor szivén viseli és ezt gyakorlatban is kivánja teljesiteni.

IMBROANE AVRAM ARADI PÜSPÖK LESZ. Román egyházi körökben arról beszélnek, hogy Temesvár románságának régi vágya, hogy érseki székhely legyen, rövidesen megvalósul és az uj érsek Comsa Gergely aradi görög keleti püspök lesz, akinek helyét majd Imbroane Avram kultuszminiszteri államtitkár foglalja el.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HIREK

Előfizetési arak:
Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750·— lei
Nyugdijasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 leit fizetnek.
Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő. Magyarországi nyugdjasok havonta 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengőt fizetnek.
Telefon:
3—52, este 10 óra után 14—60 vagy 2—42
A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel
A „Temesvarer Zeitung" nyomda nyomása.

Farsangi naptár

Február 10. Magyar ifjuság álarcosbálja a Magyar Házban.

Az Erzsébetvárosi Polgári Kör bálja a Novotny-vendéglőben.

A Gyárvárosi Katolikus Ifjusági Egyesület álarcosbálja a Tigris-utca 6. szám alatt.

Ujszentesi gazdakör farsangi táncmulatsága.

Ujmosnicai sportegylet álarcosbálja.

A dettai Blue White-jazz táncestéje a Bellavista-szállóban.

A Buziási Magyar Olvasókör táncmulatsága.

Február 11. Tüzoltók álarcos bálja a Gyárudvarban.

Székely bál a Novotny-vendéglőben.

Borbélyok és női fodrászok bálja az ipari szindikátus székházában.

A végvári Olvasó Egylet farsangi mulatsága.

Február 13. Mentők jelmezbálja a Stöhr (volt Novotny) vendéglőben.

Február 18. A postatisztviselők táncos teaestélye a Tiszti Kaszinóban.

Véres körmök

tiz kikerekitett hegyében végződik nagyságos asszonyom az ön remekbe formált két fehér keze. Olyan mindegyik keze, mint a liliomkehely és kezének ujjai a liliom szétváló szirmaihoz hasonlók. Határozottan szép keze van, nagyságos asszonyom. De borzasztóak rajta azok a vereseknek látszó vörös körmök. Mintha attól nyerték volna rettenetes szinüket, hogy párolgó zsigerekben, vagy véres belek között turkált volna velük.

Micsoda elferdült izlés kell ahhoz, hogy a nők az ilyen vörös körmöt szépnek találják! Éppen olyan izléstelen izlés az, mint az, hogy orditó kárminvörösre ruzsozzák az ajkukat. Ugy hat az ilyen ajak, mint az élő testbe vágott seb, amelynek véres vágása vörösen örvénylik.

Mégis mi az oka a vörös szájnak és a vörös körömnek? Az ajkon a vágásszerü vörösség azt jelenti, hogy őnagysága szája alaposan fel van vágva. A vörösre lakkozott köröm pedig azért van, hogy ne lássék rajta a vér nyoma, ha őnagysága hisztérikus idegességében férje ura arcát piros csikosra szántja vele.

Kolum Bácsi.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Élénkülő szél mellett északon esetleg eső várható. A hőmérséklet lényeges változása nem következik be. Temesvárott tegnap egész nxapon keresztül kellemes, enyhe idő volt. Reggel fagypont körül volt a hőmérséklet, napközben tavaszias napsütés mellett öt fokra emelkedett a meleg és még este tiz órakor is két fok meleg volt.

Martzy Mihály előadása

A vallás kiengesztelő szerepe a társadalmi evolucióban

A Magyar Ház nagytermében szépszámu közönség hallgatta végig tegnap este Martzy Mihály igazgató előadását, aki a magyar ifjuság által rendezett előadássorozatok keretében a vallásnak a társadalmi evolucióban vitt szerepét boncolgatta. Az előadás előtt Péter János ifjusági elnök üdvözölte az előadót.

Martzy Mihály előadása első sorban az ifjuság világnézeti tévedéseit ismertette Az ifjuság az önállóságra való egyéni törtetésben a maga gondolatait és utjait akarja követni, ami pedig nem helyeselhető, mert egyéni helyes világnézet csak akkor alakulhat ki, ha felhasználjuk mások világnézetének tanulságait is. Az ifjuság tehát a függetlenségben az élet koronáját látja, mig a tapasztaltabb öregek hada az önálló életutban a kényszerü kikerülhetetlen sorsot látják. Minden ember élete önálló egyéni ut és ez sokszor csak terhére válik az egyénnek, aki gyakran szeretné ezt a terhet másokkal megosztani. Ez az élettapasztalat adja meg a jogot azoknak, akik az életet végigjárták, hogy az élet utjára utjelzőket állitsanak. A tapasztalt öregek állapitották meg, hogy az életut első és legfontosabb kelléke a pozitiv hit. Ezt az igazságot a történelem is leszürte, mert bebizonyult, hogy nem volt nép hit nélkül. A világ népei az ókori pogányságon és a klasszikus kultura vallásmegnyilatkozásain keresztül jutottak el az egy Isten fogalmáig, amelynek betetőzése azután az ujszövetségi kinyilatkoztatás a keresztény erkölcs és keresztény világrend volt. Ezután kétezer éves hosszu ut következett az ember fejlődésében a mai napig, a modern pogányságig. Ez az istentelen világnézet belátja, hogy a hitet nem lehet elpusztitani és ezért átalakitja. Hitetlen tehát nincs, csak istentelen. A történelem megismétlődése a modern pogányság, amely magával hozta a modern bálványokat, a vallást pótló szurrogatumokat és ezzel a társadalmi zavarokat is. Ezek a zavarok a forradalmak, amelyek soha Isten nevét nem tüzték zászlóikra, de amelyek mégis vérrel megpecsételt tiltakozások az örök isteni törvények megszegése ellen.

Azután rámutatott az előadó a vallás mindent kiegyenlitő szerepére. A vallásnak ez a kimerithetetlen ereje mutatkozott meg a rabszolgaságok, kasztrendszerek és az emberi méltóságot megalázó más rendszerek eltörlésénél és igy létesülhetett egy erős középosztály, amely az ujkor gerincét képezte. A legujabb korban ujabb változások történtek. Bekövetkezett a gyárak és nagytőke uralma, a modern rabszolgaság kora, amelyet ismét csak a vallás kiegyenlitő ereje dönthet meg. Ez a gondolat uralkodik XI. Pius enciklikájában és ezt a gondolatot valósitotta meg Olaszország, amely ugyszólván teljesen rendi állam. Az emberi fejlődés ut határkőhöz érkezett és végül is ebből a pozitiv hit által adott magból fog megszületni az uj világrend.

Az előadás után Péter János mondott köszönetet Martzy Mihálynak az érdekes előadásért.

— **Az Arany János Társaság** vasárnap, e hó 11-én rendezi meg ötödik felolvasó ülését a Magyar Ház nagytermében délelőtt tizenegy órai kezdettel Elnöki megnyitót ezuttal Uhlyárik Béla dr. a Társaság alelnöke mond. Kubán Endre legujabb verseiből olvas föl. Pogatschnigg Guidó, a külföldön nagy sikert aratott gyermekdarabjaiból mutat be szemelvényeket. Ozorai Lajos dr. a mult ülésen betegsége miatt elmaradt előadását tartja meg. A Társaság vendégeket szivesen lát. Belépődij nincs.

— **Lengyelek kivándorlása Palesztinába.** Konstancából tegnap indult el a Polonia nevü hajó Jaffa felé. A hajón háromszáz lengyelországi kivándorló utazik. Valamennyinek célja Palesztina.

— **Halálos mennyiségü méreg egy gyógyszerben.** A fővárosban letartóztattak egy gyógyszerészt, akit gondatlanságból okozott emberöléssel vádolnak, mert egy gyógyszer elkészitésénél halálos mennyiségü mérget is belekevert abba. A méreg mennyiségét az orvos tévedésből rosszul adagolta és a gyógyszerész ahelyett, hogy megtagadta volna a tévesen irt recept kiszolgálását, az orvosságot elkészitetette és ezzel a páciens halálát idézte elő.

* **A mentők jelmezbálja.** A temesvári mentők február 13-án, farsang utolsó napján este nyolc órai kezdettel az erzsébetvárosi Stöhr (volt Novotny)-féle vendéglőben nagyszabásu jelmezbált rendeznek. A bál előkészületei máris megkezdődtek és a rendezőség mindent el fog követni, hogy a közönség jól érezze magát. Belépődij személyenkint husz lei. A tiszta bevételt a mentők szolgálati felruházásának akciójára forditják.

— **Három olasz katonaszökevény bosszuja.** A józsefvárosi Eötvös-utca 38. számu házban levő Record-sütődében véres verekedés folyt le. Három olasz katonaszökevény a péküzletben megtámadta Cavalli Giuseppe vállalkozót, akit tettleg bántalmaztak. Cavallinál néhány nap előtt megjelent három olasz katonaszökevény és anyagi támogatást kértek honfitársuktól. Cavalli anyósánál helyezte el a három olaszt, akiknek megigérte, hogy alkalmazni is fogja őket. Cavalli két nap előtt üzleti ügyeinek intézésére a fővárosba utazott, mire a három olasz megjelent a vállalkozó feleségénél és bejelentették, mivel tudomásuk szerint Cavalli azért utazott a fővárosba, hogy az ottani követségnél feljelentse őket, el fogják látni a baját. Fenyegetésüket be is váltották, mert Cavallit hazatérése után a Record-sütőde üzletében megtámadták és véres verekedést kezdtek. Többen Cavalli segitségére siettek és sikerült a verekedésnek véget vetni. Az ügyben a józsefvárosi rendőrség folytatja a nyomozást.

— **Uj áruház épül a Józsefvárosl**[...] Amiről napok óta suttogtak a József[...]rosban, a tegnapi napon bizonyosra v[...] A józsefvárosi zárdával szemben, a I[...]naz-utca sarokhelyisége felett ol[...]hatni is már: Itt nyilik meg március [...]ban Dénes és Pollák divatáru[...] fiókja. Amint értesülünk, az áruhá[...] legmodernebb kivitelben épül fel és a[...] cégtulajdonos, Dénes Vilmos sze[...]lyesen fogja vezetni, ami biztositék [...] nézve, hogy a Dénes és Pollák divat[...]ház izlés és választék tekintetében [...] városrészben is vezetőhelyet fog be[...]teni.

* **Február 10: Álarcosbál a Magyar I[...]ban.** Erre a minden évben nagyszabásu[...]télyre már lázasan készül a magyar ifj[...] rendezőgárdája. Bár jelmez nem kötelez[...] éjféli felvonuláson rengeteg szebbnél-s[...] és legötletesebb jelmezek értékes dija[...] lesznek kitüntetve, többek között mü[...] faragásu óra, modern virágváza, gyön[...] virágkosár stb. szerepel a dijak között. [...] álarcosok ellenőrzésére a magyar társad[...] egyesületek hölgyeit kérték föl. A zené[...] TAC-jazz és Rácz Guszti cigányzene[...] szolgáltatja. A meghivók már szétküldet[...] Aki tévedésből nem kapott volna, igér[...]je telefonon 10-15 alatt bármely hétkö[...]pon. Meghivó felmutatása kötelező.

Harc a vasárnapi munkaszünet betar[...] érdekében. A munkakamarák országsz[...] harcot inditottak a vasárnapi munkasz[...] szigoru megtartása érdekében. Az erre[...]natkozólag tartott ellenőrzés sok vissza[...] deritett föl. Legérdekesebb volt azonba[...] fővárosi munkakamara felfedezése. A m[...]kakamara delegátusai egy munkaügyi [...] ügyelő közbejöttével vasárnap a főváro[...] tartottak ilyen ellenőrzést és ez alkalom[...] a munkaügyi miniszterium épületében [...] borbélyra akadtak, aki vasárnap is do[...]zott. Az esetről jegyzőkönyvet vettek [...] amelyet másolatban megküldötték a mu[...]ügyi miniszteriumnak is.

— **Kicsapott diák volt a lopás miatt el[...] uri betörő.** Megirtuk, hogy a temesvári [...]vényszék elitélte Marcu Aurélt, aki B[...]covici Béla sofförrel együtt több betö[...] követett el. Marcu volt egyetemi hallg[...]nak adta ki magát, de megállapitották, [...] soha semmiféle egyetemnek hallgatója [...] volt, hanem a kereskedelmi iskola növe[...]ke, ahonnan azonban szintén kicsapták.

— **Az evangélikus nőegylet köszön[...]** Az evangélikus nőegylet ezuton m[...] hálás köszönetet mindazon jóakarók[...] és nemesszivü adakozóknak, aki[...] február hó elsején rendezett est an[...] sikerét nagylelkü adományaikkal [...] tombola részére küldött kedves ajá[...]kokkal biztositották, valamint meg[...]nésükkel az est fényét emelték.

* **Uj idegen szavak szótára.** Az ut[...]zásai, az idegen szavaknak igen nagy u[...] évek gazdasági, pénzügyi és szociális v[...]megét hozták felszinre és vitték be a ny[...] használatba. Radó Antal „Idegen sza[...] szótára" c. müve ezért teljesen uj, átdo[...]zott és bővitett kiadásban jelent meg. A[...] 9-ik kiadása felöleli a nálunk használ[...] idegen nyelvü szólásmódok és szállóigék [...]gyarázatát is. A pompás mü finom kiáll[...]ban és vászonkötésben 180 lei mi[...] könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, L[...]genál Kolozsvár. Kérjen Franklin-jegyzé[...]

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Három magyar család. Panaszukat to[...]bitottuk a Magyar Nőegylet vezetőségé[...] mint amely a mulatságot rendezte. A j[...]ben az ilyen dolgokra bizonyosan tekint[...] lesznek.

Febr. 10. ÁLARCOS BÁL a magyar ifja[...] rendezésében Magyar Házba[...]

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

NEMZETI SZOCIALISTÁK LETARTÓZTATÁSA AUSZTRIÁBAN. Innsbrucki jentés szerint ott a nemzeti szocialista mozalmakban való résztvétel miatt letartóztatak öt egyetemi tanárt és négy ismert orost, azonkivül feloszlatták az innsbrucki silubot is, mert annak tagjai nemzeti szociasta tevékenységet folytattak. Hasonló lertóztatások voltak Grácban is, ahol a lertóztatottak között van Rintelen volt iniszter és jelenlegi római követ fia, valaint sógora, Paulet mérnök is. Ilyen kölilmények között valószinü, hogy Rintelen em maradhat meg állásában.

— **Glattfelder Gyula dr. a szegedi egyem diszdoktora.** Szegeden tegnap délben vatták fel Glattfelder Gyula dr. csaidi püspököt a tudományegyetem jogi kanak diszdoktorává. A fakultás ezzel hálál meg a püspöknek az egyetem érdekében fejtett tevékenységét. A felavatáson, amelen a budapesti egyetem is képviseltette agát és amelyen nagyszámu közönség jent meg, az egyetem rektora és jogi déja mondott beszédet, amelyre Glattfelder ispök válaszolt. Az ifjuság feladatának jelte ki a keresztény hit terjesztését, mert biztositja a világ békéjének a fentartát.

— **Jön a sajtóamnesztia.** Antonescu iktor igazságügyminiszter elhatározta, gy elődjének a sajtóvétségek amnesztiájá vonatkozó javaslatát ujból előveszi. Ismetes, hogy a javaslatot annak idején a kara már megszavazta, azonban a szenátus tal való megszavazás előtt bekövetkezett a arlament elnapolása, majd feloszlatása. Az azságügyminiszter most ezt az amnesztiarvényt haladéktalanul ujból a parlament é terjeszti.

— **Resicai polgár aranylakodalma.** erian József resicai lakos és feleége, született Mikovitz Katalin most nnepelték meg házasságuk ötvenedik vfordulóját. Az aranylakodalmas háaspárt ebből az alkalomból számosan eresték fel szerencsekivánatokkal.

— **Válságban a cseh kormány.** Csehországban sulyos belpolitikai válság támadt melyet a kormány kiviteli politikája idétt elő. Az agrárpárt ezzel a politikával égedetlen és kijelentette, hogy amennyien ma délig nem következik be változás, gy kilép a kormányból. Ez maga után vonná az egész kormány lemondását.

— **A Temesvári Dalkör** szombaton a cholier-féle étterem összes helyiségeien farsangi fánkestét rendez, melyre z egyesület minden barátját szeretettel ivja meg a Dalkör vezetősége. Kedélyes angulatról a Dalkör fiatal gárdája gonoskodik.

— **Postatisztviselők táncos teaestélye.** postatisztviselők egyesülete február 3-án, vasárnap délután hat órai kezdtel a Tiszti Kaszinó nagytermében tános teaestélyt rendez. Az estélyen különöző szórakozások várják a közönséget, melyet ezuton is meghivnak.

— **Nehéz székelésben szenvedők,** akikek az agyvértódulás, a fejfájás és szivobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet ehézzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes „Ferenc József" eserüvizet.

— **Irgalmasrendi nővérek veszik át a sombolyai szegényház vezetését.** Zsombolya község és a romániai irgalmasendi nővérek között, akiknek rendháza agyváradon van, megegyezés létesült, amely szerint a zsombolyai szegényház vezetését négy irgalmasrendi nővér veszi át, akiknek élén Bielcik Ludovika nővér áll. A megegyezés értelmében a négy nővér összesen kétezer lei havi fizetést kap, ezenkivül joguk van evente tizennégy napos szabadságra is. Ezzel a megegyezéssel megvan adva a lehetőség, hogy a nővérek az elhanyagolt szegényházból elsőrangu szociális intézményt létesitsenek.

FORUM-MOZI

Péntek, február 9-től

Lil Dagover

uj slágerfilmjében

Egy szép asszony kalandja

Zenés vigjáték, a főszerepben

Hans Rehmann

✦

Jean Moscopol

Románia legnagyobb rádió- és gramofonénekesének személyes fellépte, román, magyar és német slágerdalokkal

A politikai fegyverszünet még mindig nem tekinthető teljesen meghiusultnak

A kamara egyik ülésén, mint jelentettük, Mihalache a nemzeti parasztpárt vezére, szóvátette a különböző választási visszaéléseket és kilátásba helyezte, hogy erre vonatkozó bizonyitékait eljuttatja Tatarescu miniszterelnökhöz. Mihalache csütörtökön délelőtt felkereste a miniszterelnököt és ez alkalommal átnyujtotta azoknak a biráknak, csendőröknek és közigazgatási tisztviselőknek a névsorát, akik a nemzeti parasztpárt szerint a választás alkalmával visszaéléseket követtek el. Mihalache egyuttal kérte a miniszterelnököt, hogy a felsoroltakkal szemben rendelje el a vizsgálatot. Politikai körökben hiszik, hogy a kormány és a nemzeti parasztpárt között a viszony enyhülni fog. Lehetségesnek tartják azt is, hogy a beszolgáltatott adatok alapján a fogarasmegyei szenátorválasztást megsemmisitik és igy ez a mandátum Mironescu volt miniszterelnöknek jut.

A nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa tegnap ülést tartott és azon Mihalache, Mironescu, Mirto, Madgearu, Voicu Nitescu és Costachescu vettek részt. Az elnöki tanács behatóan foglalkozott a párt belső szervezeti kérdéseivel. Politikai körök megitélése szerint a liberális párt és a nemzeti parasztpárt között a politikai fegyverszünet még nem tekinthető teljesen meghiusultnak. Ebben az irányban a tárgyalások még folynak. Emlékezetes, hogy a bolgár királyi pár látogatása alkalmávalTatarescu és Mihalache beható tárgyalásokat folytattak már ebben a tekintetben. Nincsen kizárva, hogy ezeknek a tárgyalásoknak hamarosan eredménye is lesz.

MA IRJÁK ALÁ ATHÉNBEN A BALKÁNPAKTUMOT. Athénben ma délelőtt tizenegy órakor irják alá a Balkán-blokkot. Az aktusnál a román, görög, jugoszláv és török külügyminiszterek vesznek részt.

— **Uica nemzetvédelmi miniszter hivatalos szemleuton.** Uica tábornok, nemzetvédelmi miniszter tegnap az országban körutra indult. Ez alkalommal a miniszter sorra meglátogatja az erdélyi, olténiai és munténiai csapattesteket.

— **A németek legyőzték a franciákat.** A Milánóban folyó nemzetközi jégkorong versenyen tegnap délután Németország mérkőzött Franciaországgal. A német csapat 4:0 (2:0 és 2:0) arányban megérdemelt győzelmet aratott.

— **A betörő véres multja.** Kolozsvárott az elmult napokban lopás miatt letartóztatták Avram Vazul notórius betörőt. Kihallgatása alkalmával faggatták arra vonatkozólag is, hogy kikkel érintkezett és akkor több kijelentése alapján felmerült ellene az a gyanu, hogy gyilkosságot is követett el. Félesztendő előtt meghalt Flit Lukács napszámos, akiről a halottkém azt állapitotta meg, hogy halálát részegségében beállott fulladás okozta. Most aztán kiderült, hogy Avram Vazul szerelmi viszonyt folytatott Flit feleségével és a napszámost az asszony és annak anyja biztatására Avram Vazul fojtotta meg. Avram a gyilkosságot be is vallotta, mire szeretőjét és annak anyját is letartóztatták.

— **A hadirokkantak vasuti igazolványait meghosszabbitották.** Az államvasutak vezérigazgatósága a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák kedvezményes vasuti utazására jogositó igazolványainak érvényességét március elsejéig meghosszabbitotta.

— **A borbélyok és női fodrászok bálja** e hó 11-én lesz az ipari munkaadók szindikátusának székházában. A mulatság reggelig tart és azon a TAC jazz- és Kálló Géza cigányzenekara szolgáltatja a zenét.

— **Kis cselédtragédia.** Lábos Kató tizenkilenc éves cselédleány, aki a józsefvárosi szeszgyárban szolgált, tegnap reggel öngyilkossági szándékból kőszódaoldatot ivott. A mentők a kórházba szállitották. A fiatal leány kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy az öngyilkosságot reménytelen szerelem miatt kisérelte meg.

AZ OROSZ—MAGYAR EGYEZMÉNY. Budapestről jelentik, hogy az egységes párt csütörtökön délben értekezletet tartott, amelyen Kánya Kálmán külügyminiszter részletesen ismertette az orosz—magyar egyezményt. A párt az egyezményt egyhangulag elfogadta. Gömbös Gyula miniszterelnök az ujságirók előtt kijelentette, hogy az orosz és magyar diplomáciai képviseletek felállitása csak májusban következik be, ugyanakkor kezdik meg munkájukat a két ország kereskedelmi képviseletei is.

NEMZETKÖZI VIVÓVERSENY BUDAPESTEN. A budapesti pénzintézetek sportegyesületeinek ligája vasárnap a magyar fővárosban nemzetközi vivóversenyt rendez, amelyen a legjobb román vivók is résztvesznek. A román szineket a budapesti versenyeken Losonczy kapitány, Dehelean, Hinz, Bartunek és Mezei kolozsvári vivók fogják képviselni.

— **Georgevici Lucián dr. fürdőkormánybiztos lesz.** Értesüléseink szerint Herkulesfürdő telepén állami fürdők kormánybiztosává Georgevici Lucián dr. ügyvédet, Temesvár volt főpolgármesterét szemelték ki. Georgevici Lucián dr. kormánybiztosi kinevezése a napokban történik meg.

— **Gyári üzemvezető megható tragédiája.** Budapesten Horváth József a Melocco-féle cementgyár volt üzemvezetője, agyonlőtte magát. Horváth negyven éven keresztül állott a gyár szolgálatában, de cukorbaja miatt az utóbbi időben már nem tudta ellátni szolgálatát. Fizetését ezért nyolcvan pengőre csökkentették. A szerencsétlen embernek nemsokára amputálni kellett mindkét lábát, mire közölték vele, hogy már legfeljebb csak mint éjjeli őrt alkalmazhatják tizenöt pengő havi fizetéssel. Ez keseritette el annyira, hogy önként ment a halálba.

Száz pár cipő eladásának és elszámolásának története

Mannheim Károly, a Defra cipőüzlet gyárvárosi lerakatának vezetője, még 1930-ban száz pár cipőt adott bizományba Putta János vasutasnak, aki a cipőket értékesitette is, de a pénzzel nem számolt el. Amikor Mannheim ezért feljelentést tett ellene, a vasutas biztositékként lekötötte lakásberendezését. Mannheim a butorokat le akarta foglalni, de mire a végrehajtóval kiért a vasutas lakására, a butorok eltüntek. Kitünt, hogy Putta a tulajdonjog fentartásával vásárolta a butorokat az egyik gyártól, amely azután a butorokat, mivel Putta a részleteket nem fizette, ismét visszavette. Mannheim Károly erre sikkasztás és csalás miatt tett feljelentést Putta János ellen. A törvényszék tegnapi tárgyalásán a vasutas beismerte, hogy a cipőket bizományba kapta, de azzal érvelt, hogy vevői sem fizettek még és igy ő sem tudott eddig a pénzzel elszámolni. Azután kijelentette, hogy az első feljelentés alkalmával a rendőrségen bántalmazták és kénytelen volt a más tulajdonát képező butorokat biztositékként felajánlani. A biróság ennek alapján felmentette a vád alól és Mannheim Károlyt keresetével polgári perre utasitotta.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— Bukaresti magyar diáknap. A városi Kóós Ferenc Kör diákosztálya vasárnap, február 11-én a Turnverein Strada Brezoianu 49. szám alatti nagytermében diáknapot rendez. A diáknap délelőtt féltizenegykor matinéval kezdődik, amelynek müsorában Katona József müépitész véndiákmegnyitót tart, Tátray Kornélia zongoramüvésznő hangversenydarabokat játszik, Nagy Sándor az elidegenedésről beszél, Szemlér Sándor pedig cigányzene mellett magyar nótákat énekel. Este reggelig tartó táncmulatság zárja be a diáknapot. Beléptidij személyenkint hetven lei, diákoknak negyven lei. A diáknap teljes bevételét szegénysorsu diákok felsegélyezésére fordítják.

— Megszünt a kávéházak és vendéglők zárórája. A hadügyminiszter rendelete megérkezett Temesvárra is, amely szerint ezentul a kávéházak és vendéglők ismét mint azelőtt, a klubok pedig reggelig tarthatnak nyitva. Ezzel megszünt a korlátozás, amely a vendéglőket és kávéházakat az ostromállapottal kapcsolatosan a zárórát illetőleg érte. A kávéházak, vendéglők és más szórakozóhelyiségek ezentul minden megszoritás nélkül addig tarthatnak nyitva, amig a tulajdonos a zárórameghosszabbitást kiváltotta. Ez a meghosszabbitás a rendőrhatóság hatáskörébe tartozik és a rendes zárórailleték megfizetésével jár.

— Gyimesi vadvirág. A városunkban foglalkozásban levő székely ifjusági egyesület mükedvelői vasárnap, február 11-én este az erzsébetvárosi Novotny-féle vendéglőben szinrehozzák a Gyimesi vadvirág cimü három felvonásos népszinmüvet.

— Mindazon hölgyeknek, akik székrekedésben szenvednek, még ha csak könnyebb formában is, soha sem lehet arcbőrük tiszta és vonzó. Mihelyt észreveszi az első alkalommal, hogy belei nem müködnek, szedjen Artint az ideális hashajtót, melynek hatása gyors és fájdalommentes.

* **Minden eszközt megragadunk,** hogy életünket boldogabbá tehessük. Nincs meg mindenkiben olyan foku emberismeret, hogy tévedés nélkül tudjon megitélni másokat. Ahány ember, annyiféle irás. Mindenki önmagát árulja el irásban. Önmagunk és mások megismerése, biztos utmutatóul szolgálhat cselekedeteinknél és sok bajtól és megbánástól menthet meg. Nyolc-tiz tintával irott sorból, kor és nem megjelöléssel, hü képet kap irója jelleméről. 40 lei előzetes beküldése ellenében a Grafológus válaszát a Déli Hirlapnak a Grafológus üzenetei rovatában találja meg.

— Megsemmisitett kávéházi árlejtés. Közöltük mi is, hogy az aradi Városi kávéház bérletére árlejtést hirdettek és a pályázók között volt igen komoly temesvári reflektáns is. A bérletet az aradi Dácia egyik tulajdonosa kapta meg. A központi árlejtési bizottság most szabálytalanság cimén megsemmisitette az árlejtés eredményét és utasitotta Arad városát, hogy uj árlejtést irjon ki. Ez az intézkedés igen helyénvaló és mértékadó aradi körökben remélik, hogy az árlejtés ujabb eredménye nem a Dácia-kávéház tulajdonosainak juttatja majd Arad második nagy kávéházi üzemét. Ez ugyanis — irja aradi laptársunk — nem szolgálja a város közönségének érdekeit, mert a tapasztalatok azt bizonyitják, hogy nem vezetett sohasem jóra az, ha azonos vállalatok közös vezetés alá kerülnek. A kereskedelmi versengés az árak kialakulásában mindig nélkülözhetetlen volt és ezt nem igen lehet remélni, ha a Dácia monopolszerüen birtokába jut Arad kávéházi iparának.

Szinház :: Művészet

Urletianu vezényli a hatodik szimfonikus hangversenyt kedden, február tizenharmadikán a városi szinházban

A keddi szimfonikus hangverseny nagy eseménye kétségkivül Zathureczky Ede, a világhirü hegedümüvész első temesvári fellépte, aki Csajkowsky hegedüversenyét játsza el zenekarral. Zathureczky neve ismert szerte a világon. Idézünk néhány szemelvényt a nemzetközi sajtóból. The Newyork Times: Valóban kivételes tehetség. Tónusa bársonyosan meleg, dinamikája százszinü, technikája tökéletes. Tombolva ünnepelte a közönség. Sokat kellett ismételnie. Neue Freie Presse: Zathureczky meleg tónusu, csupa sziv-hegedüs. A legnagyobbak közt kell számon tartanunk .. Il Messagero Roma: Zathureczky nagy hegedüs. Minden kelléke megvan hozzá: technikája, szive, előadása és végtelen muzikálitása. Telegraphe Amsterdam: Tónusa maga a százszinü szivárvány. A szezon legszebb nangversenye volt... Zathureczky temesvári fellépte igazi nagy esemény, amely csak ritkán adódik. A müsor többi része is szenzációs. Dipperth tanár Strauss Richárd kürtkoncertjét adja elő. Mozart-nyitány a Figaró házasságához és Beethoven hetedik szimfoniája szerepel még. Vezényel Urletianu karnagy. Jegyek a szinházi pénztárnál. Huszonöt százalék engedményt biztositó bérletek szintén a pénztárnál válthatók.

A Szevillai borbély főszerepeit február tizenhatodikán a szinházban a kolozsvári és bukaresti opera legnevesebb művészei éneklik

A szezon első operaelőadása pénteken, február 16-án lesz a szinházban. Szinre kerül itt még nem hallott szereposztásban Rossini vigoperája, a Szevillai borbély. A vezető szerepeket a kolozsvári és bukaresti operák legjobb művészei éneklik. Almaviva: Chicideanu, a kitünő tenorista, Figaró: a tüneményes hangu fiatal baritonista Tassian, Fiorillo: Manolescu, mindhárman a bukaresti operából, Don Basilio: Ujeicu, az itt jól ismert basszista, Bartolo pedig Gavriliescu, a kolozsvári opera tagjai. Rozina: Sepetianu, a tüneményes hangu fiatal bánsági énekesnő, Totti del Monte növendéke, a milanói Scala ösztöndijasa lesz, aki az őszszel a bécsi nemzetközi énekversenyen az első dijat is nyerte. A városi filharmonikus zenekart Urletianu vezényli. Jegyek a szinházi pénztárnál. Az érdeklődés az előadás iránt igen nagy.

Szinházi müsor:

Péntek este: Bolondóra.
Szombaton este: Bál a Savoyban.

— Kigyulladt a dési megyeháza. Désen tegnap reggel a vármegyeházán nagy tüz pusztitott és csak a véletlenen mult, hogy nem hamvadt el a vármegyeháza teljesen. A tüzoltóság másfél órai kemény munkával lokalizálta a tüzet. Kiderült, hogy a tüz a vármegyei állatorvos szobájában támadt és onnan átharapózott két másik szobába is. A lángok a három szoba butorzatát teljesen elpusztitották. Valószinü, hogy a tüzet az egyik kályhából kipattant szikra okozta.

— Le a csontváz nőkkel! Ujabban ismét nagy agitáció indul meg a női soványitás, az ugynevezett csontváz soványra fogyasztott nők ellen. A divatkreátorok kövérebb női alakot kivánnak és az uj toalettek rajzait máris a kissé molett nők alakjára készitik. A Párisi Divat, a legnépszerübb magyar divatlap minden női alakra való toalettek rajzait közli. Ezeket a rajzokat a leghiresebb párisi divattervezők készitik. Egy szám ára 60 fillér. Kiadóhivatal: Budapest VII., Dohány-utca 12.

— Ingyenes tüzifa a hadirokkantaknak. Jelentettük, hogy a hadirokkantak egyesülete a várostól különböző segélyeket és kedvezményeket kért. A város az egyesület temesvári tagjai részére egy-egy köbméter ingyenes tüzifát engedélyezett. A hadirokkantak egyesülete tegnap beadványt intézett a város vezetőségéhez, amelyben az ingyenes tüzelőfáért köszönetet mond.

— Bajt hozott az otthon őrzött pénz. Periencu bukovinai faluban ismeretlen tettesek meggyilkolták és kirabolták Zaucic Jancu földmivest és a feleségét. Zaucic a napokban néhány hold földet adott el és a kapott vételárat a lakásán őrizte. Ugylátszik, hogy erről többen tudomást szereztek és elhatározták, hogy a pénzt megszerzik maguknak. A csendőrök keresik a rablógyilkosokat.

Ruzicskay György képkiállitása a Hitelbank-palotában

Ruzicskay György képkiállitása a Hitelbank-palotában ugy eredetiségével mint robbanó erejü kifejező készségével első pillantásra megkap. Ennek a müvésznek a pikturájában az egész mai világ képe tükröződik vissza, maga az élet az, amely bennünket lázasan vivódik, forrong, ahogy az ő csalhatatlanul biztos látásán keresztül azonnal szemünkbe és formákba vetül. Ruzicskay György nem egy uj irány képviselője, hanem egy megváltozott világ uj embere már, akinek más a lelki optikája mint a tegnapiaké, ig... müvészetének legbensőbb elemei már merülnek ben ujak, mert tekintete nem az összeomlott multra, hanem inkább az alakuló, bontakozó holnapra vannak irányozva. A leggyönyörübb müncheni akadémiai technikai felkészültség birtokában vándorolt végig Berlint, Páris, Róma, Firenze vidékein a fiatal müvész, de mire visszatért kevésbbé az édes visszafeledkezések váltak pikturájában urrá, mint az emberiség univerzális dübörgő hatalma, ahogyan egy lehetetlen lét a géppel, nyomorral, a nemléttel és nem utolsó sorban rozsdás páncélként terhesedő, elavult gondolatvilágokkal küzködik. Ruzicskay György minden egyes képében megtalálju ezt az általános nagy létvonatkozást.

Ez a müvészet, nem séta a parkban, nem kellemes kikapcsolódás, nem esztétikusan nyugalmas ottomán, hanem a küzdelmes élet kellős közepe — akció, tett, ami a müvészetnek nemcsak jogosultsága, hanem imperatív résztvevő kötelessége is, midőn világvajudások idején minden már alapjaiban recseg és ropog. Ilyen időkben már egyenesen a bárgyusággal határos faleveleket svájfoni, hullámfodrokkal cicázni, szinskálákkal pepecselni, milliószor megfestett természet kivágásokat ujra meg ujra megismételni. A révedező bávatag elefántcsonttorony-idiótáknak ebben a földrengésszerüen dübörgő világban nincsen helyük.

Ezekre a gondolatokra ébreszt bennünket Ruzicskay György müvészete az ő forró élete teljessége hevével és hallatlan termékenységével. Mert számban is rendkivül gazdag a ő tárlata. Végtelenül sok a témája és k... fogyhatatlan a mondanivalója. Képzelet é... müvészi meglátás a legtökéletesebb arány... ban vannak ebben az őserejü müvészetben, mely legkicsinyebb vonatkozásaiban is gra... diózus keresztmetszeteket adó. Ott van pé... dául a dolgozó kéz, mintha a világ össze... munkásainak hajszája görcsösödne ebben... kézben. Tragikus a munkába induló hajn... macabre conturjával a sir felé támolygó al... kokkal. A leányzsur és az öltöző nagyszer... kompoziciójával kap meg, valóságos rev... láció az anyaság. A fürdő nő valóságos k... lipigosi szatira, viszont az élet mindenna... jeleneteiből bámulatos jellemzéssel adja... müvész a sikkasztót, az elsejétől elsejé... zsákfutó kisembert, az animálisan eltorzu... világrekordert. A csók bátran lehetne eg... Flammarion regény ciméke, egészen uj... szokatlan az édenkerti ébredés. Teljesen é... zékeltetni azonban meddő volna ezt a so... rétü müvészetet, amelynek spontán önkif... jezésében és nagyszerü egyéni mivoltába... rejlik az anteusi ereje. Ezt látni kell. Lát... kell már azért is, mert Ruzicskay Györ... müvészete alapjában nem más, mint eg... grandiózusan felvillanó perspektiva ama... világ felé, amely lebontani készül magár... ami már számára rossz és ártó.

Flaneur.

Lipcsei tavaszi mintavásár 1934
Megnyitás március 4.
33 1/3 % utazási kedvezmény
a német birodalmi vasutvonalakon!
Minden felvilágositást megad a
LEIPZIGER MESSAMT LEIPZIG (DEUTSCHLAND)
vagy annak tb. képviselője **Angerbauer Jenő,** Timişoara I., Str. Gen Praporgescu 3. Telefon 70

Szépségápolás
hajfestés
tartóshullám
J. WALTRICH
fodrásznál
Fő-utca és Kossuth-tér sarkán, 6-os villamos végállomásánál.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Közgazdaság

A pénzügyminiszter expozéja a kereskedelem és ipar adóterheiről

A kereskedelmi és iparkamarák orszagos szövetségének kezdeményezésére a fővárosban nagy értekezlet lesz, amelyen a kereskedők és iparosok adózásáról lesz szó. Az értekezletre szóló meghívás megérkezett az itteni kereskedelmi és iparkamarához is, amelynek részéről Baltescu János dr. elnök és Basch Izidor alelnök utaznak a fővárosba. Az értekezleten résztvesz Slavescu Viktor pénzügyminiszter is, aki nagy pénzügyi expozét tart, amelynek keretén belül elsősorban a kereskedelem és ipar adókérdéseiről beszél. Az értekezlet igen nagy fontosságunak igérkezik, mert azon a kereskedelem és az ipar kifejezésre fogja juttatni kivánságait, amelyeknek az uj adótörvények megalkotásánál figyelembe való vételét kéri. Az értekezlet temesvári résztvevői már ma este utaznak a fővárosba.

A Resica-művek vezetői a munkabéreket le akarják nyomni, viszont a munkások 15 százalékos béremelést követelnek

A Resica-művek vezérigazgatósága és a bányászok közti kollektiv szerződés február elsején lejárt. Az uj szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalások most folynak Resicán. A tárgyalásokon a Resica-művek részéről Ferrandt igazgató, Oboran mérnök-aligazgató, Jovy János főfelügyelő és Maricescu üzemvezető főmérnök vesznek részt. A munkásokat a dománi, aninai, lekuli és vaskői bányák munkásainak küldöttei képviselik. A kerületi munkafelügyelőség részéről Rotez György munkaügyi vezérfelügyelő van jelen a tárgyalásokon.

A Resica-művek bányáiban jelenleg negyvenötszáz munkás dolgozik. Ezek naponta három nyolc órás szakmányban váltják föl egymást ugy, hogy egyszerre hatszáz munkás dolgozik a föld mélyén. A szénbányászok szakmánybére százhuszonhat lei, a vasbányászoké ellenben csak nyolcvanöt lei. Ebből még levonásra kerül az adó és a betegsegélyző járulék. Ha tekintetbe vesszük, hogy egy-egy bányásznak négy-hat tagból álló családot is el kell tartani, akkor bizony látnivaló, hogy ez a kevés kereset hány száj számára jelenti a mindennapi kenyeret.

Az uj kollektiv szerződés létrehozása azonban igen nehezen megy, mert a két tárgyaló fél erősen ellentétes álláspontot foglal el. A Resica-művek vezetői ugyanis az eddigi munkabéreket le akarják szállitani, viszont a munkások tizenöt százalékos béremelést követelnek. Hogy a megegyezés mikor és milyen alapon történik majd meg, azt még nem lehet tudni. A Resica-művek bányatelepein nagy érdeklődéssel néznek a tárgyalások kimenetele elé.

Közvetlen vasuti személykocsi Temesvár és Kolozsvár között. Megirta a Déli Hirlap, hogy a temesvári kerületi vasutigazgatóság lépéseket tett Kolozsvárig közlekedő közvetlen kocsik járatása érdekében. A lépéseknek megvolt az eredménye, amennyiben a vezérigazgatóság hozzájárult ahhoz, hogy mostantól fogva Temesvár és Kolozsvár között közvetlen kocsik induljanak. A Józsefvárosból délben egy óra és öt perckor indul egy első-második és egy harmadik osztályu közvetlen kocsi Kolozsvárra, ahová este kilenc óra és harmincnyolc perckor érkezik meg. Visszafelé a közvetlen kocsik Kolozsvárról reggel nyolc óra harminckilenc perckor indulnak és délután öt órakor érkeznek ide.

A buzapiac lanyha, takarmánynemüek iránt élénk a kereslet. A bánsági gabonapiacon ugy a buza, mint a tengeri irányzatának lanyhulása egyre tart. Lanyhulás állott be a tökmag exportjában is, amely pedig az utóbbi napokban élénkebb méreteket öltött és a tökmag ára éppen a fellendülő export miatt erősen fel is szökött. A tökmag exportja azonban a szakkörök véleménye szerint elérte a magaspontját és az üzleti tendencia már lefelé tart, amelynek az árkialakulásra is hatása lesz. Takarmánynemüek iránt élénk kereslet nyilvánul meg, amely az üzleti forgalomra is jó hatással volt. A piaci árak a következők: 76 kilós temesi buza 350 lei, 77—78 kilós torontáli buza 355 lei, ötengeri 200 lei, ujtengeri 140 lei, őrlőképes tengeri 150 lei, zab 200 lei, árpa 180 lei, tökmag 780—800 lei, napraforgómag 320—330 lei, korpa 165 lei, takarmányliszt 180—190 lei, 30/70-es kismalmi liszt 560—600 lei százkilónkint.

A kontingentálás és a kompenzáció. A kormány gazdasági bizottsága Tatarescu miniszterelnök elnökletével tartott ülésén foglalkozott a kontingentálás és a kompenzáció kérdéseivel, amelyekre nézve a megbeszéléseket a jövő héten folytatják. A kormány gazdasági bizottsága elhatározta, hogy a gyümölcstermelés fokozása érdekében száz vagon gyümölcspermetező szert szerez be. Ebből hatvan vagonnal átenged a kormány a gyümölcstermelők országos szövetségének, negyvenet pedig a mezőgazdasági kamarák utján a kisebb gazdáknak juttat.

A cselédeket is be kell jelenteni a betegpénztárnak. Az uj betegpénztári törvény értelmében a házi cselédek és alkalmazottak is tagjai lesznek a betegsegélyző pénztárnak. Ez a rendelkezés április elsejével lép életbe. Ettől a naptól kezdve a munkaadók kötelesek bejelenteni ugy férfi, mint pedig női cselédjeiket. Tekintettel arra, hogy ezek rendszerint ellátást is kapnak gazdáiktól, ezt a betegpénztár havi ötszáz lei értékkel fogja beleszámitani járandóságaikba, illetve enynyit hozzászámit fizetésükhöz. A cselédek betegpénztári járulékainak felét maguk a cselédek, a másik felét pedig a munkaadók fizetik.

Megszüntetik az autonom intézményeket. Az autonom intézmények megszüntetésének keresztülvitelére kiküldött bizottság a pénzügyminiszteriumban Constantinescu Mitica alminiszter elnöklete alatt ülést tartott. Az értekezleten arról tanácskoztak, hogy a megszüntetendő autonom intézmények miképpen illeszthetők be az egyes miniszteriumok hatáskörébe. Erre vonatkozólag az értekezlet javaslatot dolgozott ki, amelyet a minisztertanács elé terjesztenek.

Mozi

MOZIK MUSORA:

Péntek, február 9.

Apolló-mozi: Gyilkosság az állatkertben.
Capitol-mozi: Őfensége autója.
Forum-mozi: Egy szép asszony kalandja.

Féleuvházi András:

Rombadőlt trón

Az utolsó Habsburg-uralkodó tragédiája

34. folytatás.

A király erre kiegyenesedett, egy lépéssel hátrált és összeszedve minden bátorságát, erős hangon szólt:

— Horthy, Horthy tengernagy, ezennel megparancsolom önnek, hogy a nevemben tett esküjénél fogva teljesitse a parancsomat!

Horthy a földre szegezte tekintetét:

— Felség, nem tudok engedelmeskedni. De, ha meg is tenném, nem tudnánk a jelen körülmények között a hadseregre támaszkodni.

— Nekem azt jelentették, hogy ön a szablyát a kezében tartja. Nem ugy van-e?

— Ez igaz, felség, a katonák valóban engedelmeskednek nekem. De nyomban nem engedelmeskednének, ha felhivnám őket, hogy a jelen körülmények között a királyság visszaállitása mellett foglaljanak állást. Ez nem azt jelenti, felség, hogy a hadsereg zöme nem volna hü a trónhoz, hanem azt, hogy ma még nem látja időszerünek a restaurációt. És ha a hadsereg egyik része oda is állana ma felséged mellé, bizonyára a nagyobbik része ellene volna. Már pedig felséged nem akarhatja, hogy vérontásra kerüljön a sor.

A beszélgetés itt egyszerre megszakadt.

Nyilott az ajtó és megjelent az egyik parancsőrtiszt.

— Teleki gróf miniszterelnök ur őkegyelmessége és Vas József kultuszminiszter ur őexcellenciája megérkeztek és kérdezik, hogy tiszteletüket tehetik-e?

— Kérem az urakat, — mondotta Horthy — hogy néhány percig várakozzanak.

A király nagyon szerette volna, hogy Teleki és Vas most mellette legyenek. Meg volt róla győződve, hogy mindketten a pártját fognák.

— Meglátja, — igyekezett Horthyt megnyugtatni — hamarosan mellettem lesz az egész magyar nemzet és az egész hadsereg. Adja át tehát a hatalmat!

Horthy gondolkozott, hogy milyen választ adjon. A királynak azonban ez az egy perc is hosszu időnek látszott.

— Nem teszi? Megmarad álláspontja mellett? Én sem térek el álláspontomtól.

Ujból csend támadt. A szünet most már hosszabb volt.

A király mélyet lélekzett, aztán rekedt hangon kérdezte:

— Mit fog ön most tenni? Fogolynak nyilvánit engem?

Horthy behunyta a szemét és ugy válaszolt:

— A koronás királyt nem tartóztatom le.

A király ettől a pár szótól uj erőre kapott:

— Ha nem tartóztat le, akkor át kell adnia a hatalmat. Adok öt perenyi gondolkodási időt, azalatt megfontolhat mindent.

Horthy Miklós kormányzó nem tudott válaszolni. Odalépett az ablakhoz és némán tekintett le a Várpalota udvarán ide-oda járó őrre. A gondolatok ugy kavarogtak az agyában, mint a folyó örvényében a viz.

Azután visszafordult és a királyra nézett.

Károly király ott ült a bőrszéken. Időnkint a karórájára pillantott. A kormányzó csak most vette észre, hogy a királyon minő egyenruha van. Bluzának ujja rövid volt, a nyaka pedig bő. Hiszen ezt az uniformist Lehár ezredesre szabták és nem rája. Nem is nézett ki benne valami királyian.

A király ujra az órára nézett és megszólalt:

— Horthy, az öt perc letelt. Meggondolta a dolgot? Átadja a hatalmat a koronás királynak?

A kormányzó megismételte előbbi válaszát:

— Felség, nem tehetem, nem szabad ma megtennem. Még nincsen itt az ideje.

A király felemelkedett üléséből és odaállott a kormányzó elé.

— Mit gondol, hogy én csak ugy Hübele Balázs módjára utaztam ide Svájcból? Higyje el, hogy sem a csehek, sem a románok, sem a jugoszlávok részéről nem kell semmitől sem tartani. Egyik sem fog egyetlen lépést sem tenni velünk szemben. Higyje el, hogy jövetelemet előkészitettem. Higyje el, hogy Franciaországban hatalmas barátaim vannak. Ezek megüzenték nekem, hogy semmit sem fognak az utamba állitani. És ha lesznek államok, amelyeknek követei lármázni fognak, azoknak azt kell felelni, hogy ne törődjenek az ország belügyeivel.

Horthyt azonban nem győzte meg a király okoskodása. Ennek a jelenetnek, amely neki azért volt kinos, mert összeszorult a szive a könyörgő és tanácstalan király láttára, véget akart vetni és azért nem is válaszolt a király előbbi szavaira, hanem igy szólt:

— Felséged most visszatér Szombathelyre és én intézkedni fogok, hogy Svájcba való utazását lehetővé tegyem. Megigérem, hogy a svájci kormánynál közbenjárok, ne csináljon semmiféle nehézséget a visszatérés alkalmával. Azt az egyet azonban igérje meg nekem felséged, hogy ha legközelebb ismét Magyarországra kiván jönni, akkor előbb érintkezésbe lép velem, hogy megitélhessem, érett-e már arra az idő. Arról biztosithatom felségedet, hogy igaz híve vagyok és hogy a megfelelő időben én leszek a legboldogabb, ha felségedet ujból az ország trónján láthatom.

A király némán állott Horthyval szemben. Tekintetét a szőnyegen járatta. Nem volt már semmi gondolata.

Horthy kinyitotta a szárnysegédek szobájának ajtaját. Pillantásával megkereste Magasházy kapitányt.

A kapitány belépett Horthy dolgozószobájába és előbb a király, azután a kormányzó előtt ütötte össze a bokáját.

A kormányzó kiadta az utasitást:

— Lesz szives őfelségét a kis lépcsőn át autójához levezetni.

A király akkor bluzának gallérja mögé nyult ujjaival és elővont onnan egy keresztet, amelyet az egyenruha alatt aranyláncon viselt. A keresztet Horthy felé nyujtotta és megszólalt:

— Kedves tengernagyom, mielőtt búcsuznék, fogadja el tőlem a Mária Terézia-rend keresztjét. A rend káptalan nevében adom ezt át önnek Otranto mellett aratott győnyörü tengeri győzelmének emlékére. Engedje meg, hogy ezt személyesen tegyem fel önnek.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Rádió

A temesvári studió megnyitásának akadálya. Temesvárott a rádióstudió megnyitását — miként azt jelentettük — február közepére tervezték. A terv megvalósulása elé azonban most váratlan akadályok támadtak. A temesvári müsort ugyanis a Brassó közelében létesitett rádióállomás közvetitette volna. A rádióállomások hullámhosszainak januárban történt uj beosztása után kiderült, hogy Brassó és Amszterdam hullámhossza ugyanegy és most a román rádiótársaság és a holland rádió között konfliktus támadt, mert egyik sem akar a maga hullámhosszáról lemondani. A konfliktus elintézése előreláthatólag két-három hónapig is eltart és addig nem kerülhet sor a temesvári studió megnyitására.

Péntek, február 9. Bukarest. 13: Tőzsde. **Gramofon.** 14.15: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19.15: Strauss-egyveleg. 20: Rádióegyetem. 20.20: Gramofon. 20.45: Felolvasás. 21: Filharmonikus hangverseny. 22: Felolvasás. 22.15: A hangverseny folytatása. 22.45: Hirek. **Budapest.** 7.45: Torna. Gramofon. 10.45: Hirek. Felolvasás. Gramofon. 13: Harangszó. 13.05: Eugen Stepat balalajka-zenekara. 14.30: Állástalan zenészek hangversenye. 16.30: Diák-félóra. 17: Előadás. 18: Felolvasás. 18.30: Gramofon. 19.30: Fejes és Damit-jazz. 20.30: Bródi Lily felolvasása. 21: Operettrészletek, előadja Halász Gitta és Szedő Miklós. Majd: Toll Árpád cigányzenekara. **Bécs.** 13: Rádiózenekar. 14.10: Gramofon. 16.50: Schumann-hangverseny. 18.10: Madrigal-egyesület hangversenye. 20.35: A krétakör, Zemlinsky operája. 23.20: Kamarazenekar. **Berlin.** 12.30: Gramofon. 14: Schubert-hangverseny. 15.35: Gramofon. **Stuttgart.** 16: Német dalok. 16.30: Zongora. 22: Rádiózenekar. 23.45: Gramofon. **Róma.** 17: Ének. 20.30: Gramofon. 21: Gramofon. 21.40: Szimfonikus hangverseny. 22.45: Könnyü zene. **Prága.** 13.10: Gramofon. 18.05: Ondricek-kvartett. 20.05: Gramofon. 21.25: Fuvós-ötös. 22: Rádiózenekar. **Varsó.** 13.05: Mandolin. 16.40: Gramofon. 17.55: Cselló, ének. 19.20: Könnyü lengyel zene. 21.15: Filharmonikus hangverseny. 23.40: Tánczene.

Szombat, február 10. Bukarest. 13: Tőzsde, gramofon. 14.15: Gramofon. 18: Jonescu zenekar. 19.15: A hangverseny folytatása. 20: Rádióegyetem. 20.20: Gramofon. 20.45: Felolvasás. 21: Zongora. 21.30: Üzenetek. 21.50: Ének. 22.15: Srammel-négyes. 22.45: Hirek. 23: Éttermi zene. **Budapest.** 7.45: Torna, gramofon. 10.45: Hirek, felolvasás, gramofon. 13: Déli harangszó. 13.05: A Ernőné énekel. 14.30: Bertha-szalonzeneka 17: Meseóra. 18: Homeros dalkör. 18.4 Szilárd János csevegése. 19.10: Induló 20.15: Mit üzen a rádió. 21: Az ördöglova Kálmán Imre operettje Szegeden. Utá Farkas Jóska és cigányzenekara. **Bécs.** 1 Zenekari hangverseny. 17.30: Vasutas d egylet. 19.55: Manon, Massenet operája. 2 Rádiózenekar. **Berlin.** 14: Gramofon. 15.3 Völker Ferenc énekel. **Stuttgart.** 14.3 Könnyü zene. 16.30: Mandolin. 1: Könny zene. **Róma.** 18.10: Könnyü zene. 20.3 Gramofon. 21: Gramofon. **Prága.** 13.1 Gramofon. 18.25: Gramofon. 20.35: Katon zene. 23.35: Gramofon. **Varsó.** 13.05: Ja 16.40: Ének. 17.55: Könnyü zene dalokk 19.20: Hangverseny. 21.02: Gramofo 21.10: Chopin-hangverseny. 22: Giocond Ponchielli operája, közvetités a milánói Sc lából.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Házmesternek keresek
gyermektelen házaspárt. Soffőr előnyben. Cim a kiadóban. (628)

Ügyes felszolgálólány
kerestetik „Vegetária"-nál, I., Lloydsor, Kamaraépület. (601)

Önálló masamódnő
ki vidékre elmegy, kerestetik. Keztyükészitő és varrni tudó előnyben. Cim a kiadóban. (632)

Azonnalra keresek
jól főző leányt. Bemutatkozni d. e. 9 és 12 óra között. Schuller, mérnök, I., Str. Turin 14. (Mentők mellett.) (634)

Állást keres

Román és magyar
nyelvet irásban is perfektül biró kisasszony, ügyvédi irodai gyakorlattal azonnalra állást keres. Cimeket a kiadóba kér. (204)

Házvezetőnőnek
esetleg bejárónőnek ajánlkozik magányos urhoz idősebb hölgy. Vidékre is megy. Menzel Anna, III., Gátsor 36/a. (615)

Fehérnemü-varrást
magánosok és üzletek részére olcsón vállalok. Férfi fehérnemü, pyjama és gyermekkelengye készitésében több éves praxissal rendelkezem. Cim: özv. Herdina Sándorné, Józsefváros, Str. Gelu (Pacsirta-u.) 39. sz. (100)

Megbizható gyermekleány
jó családból, azonnalra állást keres. IV., Pacsirta-utca 39. Herdina. (208)

Jó házból való
kifutólány, azonnalra állást keres. Cim a kiadóban. (205)

Fiatal szobalány
kisebb háztartásba, esetleg gyermek mellé is, azonnalra állást keres. Cim a kiadóban. (206)

Megbizható mindenes
ki főz, jó bizonyitványokkal, azonnalra állást keres. IV., Pacsirta-u. 39. (207)

Adás-vétel

Sürgősen eladók
könyvszekrény, rézmosdó, szalongarnitura, iróasztal, zongora pianinó, varrógép, harmoniumok stb. Belgiana, I., Zápolya-utca 7 (36)

Pallas-lexikon
teljes jókarban lévő, olcsón eladó. Cim a kiadóban (1890)

Olcsón eladó
egy teljesen uj, modern diófa ebédlő és egy [illegible]ló. II. ker., Rékási-ut 4. (107)

Tizenöt éve fennálló
pékség forgalmas helyen olcsón bérbe adó. Cim a kiadóban.

Sárgarezet,
bronzot és vörösrezet legmagasabb áron veszünk. **Friedrich Testvérek R.-T.,** Timisoara. Telefon 950. (43)

HIRDESSEN A DÉLI HIRLAPBAN
2-52 TELEFON

Megjelent a legujabb
Athenaeum
2 pengős regény

Priestley: A nap hőse	— Lei	60·—
Uj Nova regény	— — —	3 pengős
Werfel: Musa Dagh negyven napja	— — Lei	90·—
C. Ebermayer: Az ifjuság élni akar	— Lei	100·—
Sándor József: Emberhus	— Lei	24·—
Vadnay: Hacsek és Sajó	— Lei	15·—

Kaphatók a
CULTURA
papirüzletben
Temesvár-Józsefváros. Hunyadi-ut 15
A **Déli Hirlap** előfizetőinek árkedvezmény.

Lakás

3 vagy 4 szobás
abszolut modern lakás május elsejére, központi fekvéssel kerestetik. Cim a kiadóban. (111)

Kiadó
május 1-ére földszintes családi házban egy modern 4 szobás lakás. III. ker., Posta-utca 7. (617)

Gyárnak
vagy bármilyen ipari célokra alkalmas helyiségek, ugyszintén üzlethelyiség május 1-ére kiadó. II., Str. Stefan cel mare (Gyárudvar-utca) 6. (621)

Két- és háromszobás
modern lakás, a gyárvárosi piac és a villamos megállónál március, illetve május 1-ére bérbeadó. Bővebbet „**Promontorul**", Bulv. Reg. Maria (Liget-ut) 4. sz. (600)

Szép butorozott
lakás, udvari szoba, konyha, éléskamra, vizvezetékkel és villannyal, azonnalra kiadó. III. ker., Kereszt-tér 2. (619)

Két- vagy háromszobás
modern fürdőszobás lakást keresek, lehetőleg a Hunyadi-ut vagy Kossuth Lajos-utca elején. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Rendelő" jeligére a kiadóba kérek. (201)

Forditóirodám
Belváros, Szent György-tér 2. sz. alatt van, ahol, mint eddig is, olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyitványok stb. kifogástalan forditását, illetve leirását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven.

N. MAGDU
törvényszéki hites forditó, román gyorsiró, a bukaresti prefektura és Temesvár városa volt első forditója.

Összkomfortos 4 szobás
magas földszintes lakás 2500.— leié március 1-re kiadó. Erzsébetváros, St Putna 17. (629

Modern 3 és 4 szobás
utcai lakás kiadó. Brück-féle ház, Sc dier-tér 9. Józsefváros. (63

Értesités

A t. közönség szives értesitésére hozzuk, hogy a Müller cukrászda május 1-én, III., Mühle Vilmos-utca 7. szám alól a Telekház-tér 1. szám alá költözik. (630)

Különféle

Special trafik
Temesvár egyik legjobb üzlete más vá lalkozás miatt eladó. Promontorul, Liget-ut 4.

6-55
a Katholikus Munkásszövetség
telefonszáma, ahonnan bárminő **szak- vagy napszámmunkást** azonnal **közvetitenek** Önnek.
Adjunk munkát a dolgozni akaróknak!

Tarkó fotószalon
Lugos
Regele Ferdinand (Bonnáz-utca) 24
művészi fényképeket készit rendkivül jutányos áron.
A Déli Hirlap minden előfizetője akinek előfizetése negyedévre rendezést nyert
ingyen
kap egy visite fényképet, aki pedig félévre rendezte előfizetését cabinetképet kap teljesen ingyen.

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung" kőrtorgogepen.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.